

Nr 134.

Godkänd av första kammaren den 3 maj 1923.

Godkänd av andra kammaren den 3 maj 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av väckta motioner om anslag till en personlig professur i estetik och litteraturhistoria vid universitetet i Lund för professorn Albert Nilsson.

(Sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

I två inom riksdagen väckta motioner har hemställts om inrättandet av en personlig professur i estetik och litteraturhistoria vid Lunds universitet för professorn Albert Nilsson.

För bedömandet av frågan om inrättandet av en personlig professur för dr Albert Nilsson bör huvudvikten läggas på den betydelse, de sakkunniga fäst vid det uppslagsgivande i den för professor Albert Nilsson karaktäristiska kombinationen av forskningsområden, det vetenskapliga värdet av denna hans egenart samt den stora vinst, det skulle betyda för den litteraturhistoriska forskningen i Sverige, om han finge tillfälle att fullfölja sina undersökningar och meddela akademisk undervisning. Men något bör därtill också den omständigheten få väga, att litteraturhistorien för närvarande i vårt land idkas mer ivrigt än förut och är ett av de mest studerade humanistiska ämnena, ett förhållande, som — vilket också i avgivna sakkunnigutlåtanden framhållits av professorerna Schück, Sylwan, Lamm och Böök — otvivelaktigt kan berättiga önskemålen av en tillfällig ökning av lärostolarnas antal.

Riksdagen har på dessa skäl ansett sig böra bifalla motionernas hemställan om inrättandet av en personlig professur i estetik och litteraturhistoria för professor Albert Nilsson.

Ett par betänkligheter hava ibland gjort sig gällande i riksdagen, då det varit fråga om inrättandet av personlig professur. Den ena är

farhågan, att professuren vid innehavarens avgång lätt kan övergå att bli ordinarie, den andra, att en på grund av inrättandet av en personlig professur tillfällig uppdelning av ett ämne kan tendera att bli permanent och därigenom slutligen draga med sig icke endast en ny ordinarie professur utan även ökade kurser för de studerande vid universitetet med därav följande olägenheter. I här föreliggande fall kunna emellertid dessa farhågor för att en av riksdagen såsom tillfällig tänkt anordning skulle kunna övergå till stadigvarande helt avlägsnas. Riksdagen har nämligen ansett, att förutsättningen för inrättandet av en personlig professur åt dr Albert Nilsson måste vara, att Eders Kungl. Maj:t vid dr Albert Nilssons utnämning fäster förbehållet, att denne, därest ordinarie professur i litteraturhistoria med poetik vid något av rikets universitet blir ledig, skall vara skyldig att söka och i händelse av utnämning emottaga denna professur.

Professuren har ansetts lämpligen böra upprättas från och med den 1 juli 1923.

Den avlöning, som enligt nu gällande grunder bör vara förenad med den personliga professuren, och vilken bör utgå från allmänna indragningsstaten, uppgår efter avdrag av mot pensionsavgift svarande belopp till 7,200 kronor, av vilka 4,700 kronor utgöra lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar. Å denna avlöning bör från allmänna indragningsstaten för budgetåret 1923—1924 utgå tillfällig löneförbättring med det belopp, som av riksdagen för nämnda budgetår kan komma att tillerkännas övriga professorer vid universiteten. Därjämte bör Nilsson i likhet med andra professorer vid universiteten äga rätt till ett ålders-tillägg å lönen efter 5 års tjänstgöring, likaledes att utgå från allmänna indragningsstaten.

Såsom innehavare av den personliga professuren bör Nilsson vara underkastad de allmänna bestämmelser, som stadgats för avlöning såsom universitetsprofessor. I likhet med vad förut skett beträffande innehavare av personliga professorer, vilka ej utan vidare äga rätt till pension enligt den civila pensionslagen, bör vidare för Nilsson föreskrivas skyldighet att — därest han ej före pensionsålderns uppnående bliver innehavare av ordinarie universitetsprofessur — vid den ålder, då universitetsprofessor i allmänhet är skyldig att avgå från tjänsten, frånträda sin professorsbefattning mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer.

De åligganden med avseende på undervisningsskyldighet m. m., som böra tillkomma Nilsson i egenskap av innehavare av den personliga professuren, synes böra bestämmas av Eders Kungl. Maj:t.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motioner

dels medgivit, att för professorn, filosofie doktorn Albert Nilsson må vid universitet i Lund från och med den 1 juli 1923 inrättas en personlig professur i estetik och litteraturhistoria med de åligganden för Nilsson, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas;

dels föreskrivit, att Nilsson skall vara skyldig såväl att i tillämpliga delar underkasta sig de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig avgå från sin tjänst, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, frånträda sin ifrågavarande professur ävensom att vid eventuell ledighet å ordinarie universitetsprofessur i litteraturhistoria med poetik söka och i händelse av utnämning mottaga densamma;

dels bestämt, att Nilsson skall såsom innehavare av den nu beslutade professuren åtnjuta en avlöning av 7,200 kronor, därav 4,700 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte ett ålders-tillägg å 600 kronor efter fem års tjänstgöring, allt att utgå från allmänna indragningsstaten;

dels ock medgivit, att till Nilsson må för budgetåret 1923—1924 från allmänna indragningsstaten utgå tillfällig löneförbättring med det belopp för år räknat, som av riksdagen må komma att för nämnda budgetår tillerkännas övriga universitetsprofessorer.

Stockholm den 3 maj 1923.

Med undersåtlig vördnad.